

E U R O O P A K E S K P A N K

ÜLDISE MAJANDUSSTATISTIKA AJAKOHASTATUD NÕUDED

DETSEMBER 2004

2004. aastal on
kõikidel Euroopa
Keskpanga
väljaannetel
100-eurose
rahatähe motiiv.

© Euroopa Keskpank, 2004

Aadress

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa

Postiaadress

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 69 1344 0

Koduleht

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 69 1344 6000

Teleks

411 144 ecb d

*Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus
õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel
on lubatud, kui viidatakse algallikale.
Käesolevas aruandes sisalduvad
statistilised andmed on esitatud
seisuga detsember 2004.*

ISBN 92-9181-587-X (trükiversioon)

ISBN 92-9181-588-8 (elektroniline versioon)

SISUKORD

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	4
2	STATISTIKANÕUETE MUUDATUSTE ÜLEVAADE	4
3	ÜLDISED ANDMENÕUDED JA HINNANG SENI ESITATUD ANDMETELE	5
4	STATISTIKA ERINÕUDED	7
4.1	Ühtlustatud tarbijahinnaindeks	7
4.2	Rahvamajanduse arvepidamise kvartali- ja aastakontod: peamised koondnäitajad ja jaotused	7
4.3	Rahvamajanduse arvepidamise kvartali- ja aastakontod: institutsioonilised sektorid	8
4.4	Valitsussektori tulude ja kulude kvartali- ja aastaandmed	9
4.5	Tööstuse (sh ehitus) lühiajastatistika	9
4.6	Jaekaubanduse ja muude teenuste lühiajastatistika	10
4.7	Tööturustatistika – tööhõive ja töötus	10
4.8	Tööturustatistika – töötasud ja tööjõukulud	11
4.9	Ettevõtluse turu-uuringud	11
4.10	Väliskaubandusstatistika	11
5	EUROALAVÄLISTE RIIKIDE STATISTIKA	12
5.1	Euroalavälised ELi liikmesriigid	12
5.2	Läbirääkijariikide statistika	12
	LISA 1. EKP NÕUTAV EUROALA ÜLDINE KORRAPÄRANE MAJANDUSSTATISTIKA	13
	LISA 2. EKP NÕUTAV LÄBIRÄÄKIJARIIKIDE ÜLDINE MAJANDUSSTATISTIKA	16

1 SISSEJUHATUS

Eurosüsteemi esmane eesmärk on säilitada hinnastabiilsus euroalal.¹ Seda eesmärki piiramata toetab eurosüsteem ka ühenduse üldist majanduspoliitikat. Neid sihte silmas pidades on eurosüsteemi üheks põhiülesandeks viia ellu euroala rahapoliitikat.

Euroopa Liidu lepingu kohaselt oli EKP eelkäija Euroopa Rahainstituudi (ERI) üheks ülesandeks teha statistilisi ettevalmistusi majandus- ja rahaliidu kolmandaks etapiks ning eelkõige toetada statistika asjakohast ühtlustamist. Statistikanõuete loendi avaldas ERI esmakordselt 1996. aasta juulis. 2000. aasta augustis avaldas EKP oma nõuded üldise majandusstatistika valdkonnas.² Seda dokumenti kasutati edukalt arutelude käigus EKP välise statistika tootjatega. Käesolevas dokumendis esitatakse EKP ajakohastatud nõuded. Käsitatakse euroala, teiste ELi riikide ja läbirääkijariikide (aastast lühemaid ajavahemikke käsitlevat) kuu- ja kvartalstatistikat. Dokument ajakohastab varasemaid nõudeid ning võtab arvesse uusi arengusuundi, näiteks suurenevat vajadust teenuste statistikajärele.

Rahandus-, pangandus- ja finantsturustatistika ning muu seonduva statistika, maksebilansistatistika ja muu välisstatistika ning finantskontode ja institutsiooniliste sektorite kvartalikontode eest vastutab EKP (statistika peadirektoraat) ELi tasandil ainuisikuliselt või koos Euroopa Komisjoniga (Eurostat).³ Ka muud statistikavaldkonnad on rahapoliitika elluviimisel olulise tähtsusega. Need hõlmavad eriti hinna- ja kulustatistikat, rahvamajanduse arvepidamise muid mittefinantskontosid, tööturustatistikat ja mitmesugust muud majandusstatistikat, eelkõige lühiajastatistikat. Käesolevas dokumendis nimetatakse kõiki neid valdkondi üldiseks majandusstatistikaks. Statistikanõuete täitmiseks teeb EKP tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga. Mitmeid neist käsitletakse ELi nõukogu ja komisjoni õigusaktides kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta. Kui Euroopa Komisjonil puuduvad andmed üldise majandusstatistika kohta, kogub EKP teavet liikmesriikidelt või muudelt Euroopa allikatel.

Majandusstatistika teemat käsitleti ka rahapoliitika komitee üksikasjalikus aruandes majandus- ja rahaliidu andmevajaduste kohta, mis kajastas ulatuslikult EKP statistikanõudeid. 1999. aasta jaanuaris kinnitas aruande ECOFINi nõukogu ja sellele järgnes veel kuus

tegevusaruannet.⁴ Dokumendi põhjal koostas Euroopa Komisjon (Eurostat) ECOFINi nõukogu taotlusel tihedas koostöös EKPga majandus- ja rahaliidu statistikanõudeid käsitleva tegevuskava, milles toodi esile kõigi liikmesriikide kiireloomulised arenguvajadused ja vajalikud muudatused statistikaalastes määrustes. Tegevuskava kaotas kehtivuse 2002. aasta lõpus, kuid selle täielik rakendamine veel jätkub.⁵ Lisaks võtsid nõukogu ja komisjon 2003. aasta veebruaris vastu üksikasjaliku aruande euroala statistika kohta. See aitas eelkõige koostada 2005. aastaks peamised Euroopa majandusnäitajad (*Principal European Economic Indicators* (PEEI)), mis peavad olema usaldusväärsed ja tähtaegsed kooskõlas kõrgeimate rahvusvaheliste nõuetega.

Eurosüsteem vajab samasugust statistikat nagu ka teised rahapoliitikaga tegelevad ametiasutused, kes vastutavad suurte majanduspiirkondade eest (eelkõige Ameerika Ühendriigid). Korrektsete rahapoliitiliste otsuste tegemisel on kõrge kvaliteediga statistikal otsustav tähtsus. Puudulikust või ebausaldatavast statistikast tingitud vead rahapoliitikas võivad kaasa tuua tõsisid majanduslikke tagajärgi, mõjutades hinnastabiilsust, toodangut ja tööhõivet. Viimastel aastatel on rahapoliitika statistiline alus märkimisväärselt paranenud, kuid seda tuleb veelgi edendada.⁶

2 STATISTIKANÕUETE MUUDATUSTE ÜLEVAADE

EKP statistikanõuete 2000. aasta aruandega võrreldes ei sisalda käesolev aruanne olulisi uusi nõudeid. Mitmeid neist on käsitletud rahapoliitika komitee 1999. aasta aruandes majandus- ja rahaliidu andmevajaduste kohta ning majandus- ja rahanduskomitee järgnevates

1 Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS) koosneb Euroopa Keskpankangast (EKP) ja Euroopa Liidu (EL) liikmesriikide keskpankadest. Eurosüsteemi mõiste hõlmab EKPd ja euroala moodustavate ELi liikmesriikide keskpanku. Põhikirja all mõistetakse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja.

2 Mõlemad dokumendid on kättesaadavad EKP kodulehel (www.ecb.int).

3 Vt ka Euroopa Komisjoni (Eurostat) ja Euroopa Keskpanga (statistika peadirektoraat) vahelist vastastikuse mõistmise memorandumit, 10. märts 2003 (kättesaadav EKP kodulehel).

4 Aruannete kohta vaata: http://ue.eu.int/cms3_applications/docCenter.ASP?expandID=132&lang=en&cmsID=245

5 Vt majandus- ja rahanduskomitee 25. mai 2004. aasta aruannet majandus- ja rahaliidu andmevajaduste kohta ning ECOFINi nõukogu 2. juuni 2004. aasta istungi otsuseid.

6 Üksikasjalikum teavet euroala üldise majandusstatistika hindamise kohta vt 2003. aasta aprilli EKP kuubülletääni artiklist "Euroala üldise majandusstatistika areng". EKP rahapoliitilise strateegia hiljutine ülevaade on kättesaadav 2003. aasta juuni EKP kuubülletääni artiklis "EKP rahapoliitilise strateegia hinnangu tulemused".

tegevusaruannetes. 2000. aasta aruandes esitatud nõuetega võrreldes puudutavad edasised muudatused järgmist:

- suurem tähelepanu euroala koondnäitajatele: EKP soovib viia liikmesriikide üldise majandusstatistika koostamise, avaldamise ja ajakohastamise põhimõtted täielikult kooskõlla vajadusega euroala koondnäitajate järele;
- õigeaegsust ja esitamissagedust käsitlevad nõuded on kooskõlastatud Euroopa tasandil kokku lepitud eesmärkidega peamiste Euroopa majandusnäitajate õigeaegseks esitamiseks, kui need on üldjoontes kooskõlas EKP nõuetega;
- täpsustatakse teenuste kuu- ja kvartalstatistika nõudeid; teenuseid käsitlevad kvaliteetsed näitajad muutuvad üha tähtsamaks, et tagada eelkõige SKT mahtu, hindu ja tootlikkuse muutumist käsitleva üldise majandusstatistika kvaliteet;
- eristatakse täpsemalt kasutajate vajadusi riikide andmete järele: kõik euroala riigid, euroalavälised ELi liikmesriigid ja läbirääkijariigid ei vaja kõiki euroala analüüsiks tarvilikke andmeridu;
- seetõttu tuleks välja töötada uusi euroala statistika koostamise meetodeid, mis annaksid häid tulemusi euroala tasandil, kuid ei koormaks liigselt riikide statistikasüsteeme;
- väliskaubandusstatistika prioriteetide läbivaatamine;
- lisaks on igas alapunktis esitatud lühiülevaade esmatähtsatest edasistest täiustustest.

3 ÜLDISED ANDMENÕUDED JA HINNANG SENI ESITATUD ANDMETELE

Üldise majandusstatistika õiguslikku alust hakati koostama 1990. aastate alguses ning alates sellest ajast on ELi nõukogu, viimastel aastatel koos Euroopa Parlamendi või komisjoniga, vastu võtnud mitmeid statistikaalaseid õigusakte. Ühenduse statistikat käsitleva määruse kohaselt kehtib selle suhtes subsidiaarse põhimõte, kuid määruuses nõutakse, et “*tulemuste võrreldavuse tagamiseks koostatakse ühenduse statistika ühtsete standardite alusel ning nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel ühtlustatud*

metoodika kohaselt” (artikkel 1). Euroala ühtse rahapoliitika elluviimiseks tuleb peamise makromajandusliku statistika koostamiseks välja töötada ühtsed standardid ja ühtlustatud metoodika.

ÜLDNÕUDED

Euroala statistika põhinõue on, et kogutavate ja avaldatavate andmete alusel peab olema võimalik arvutada *euroala koondnäitajad*. Euroala analüüsis ei saa kasutada statistikat, mis käsitleb üksnes väikest osa euroala majandusest, ning riikide statistikat, mille alusel ei ole võimalik koostada asjakohaseid euroala koondnäitajaid. Sellest tulenevad mitmed olulised nõuded.

Andmete *geograafilise katvuse* osas on oluline, et euroala koondnäitajad hõlmaksid võimalikult paljude riikide statistilisi tulemusi. Nelja suurimat euroala riiki (Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia ja Hispaania) moodustavad kokku umbes 80% euroala SKTst) käsitlevad andmed on eriti olulised, sest nende puudumine võib tõsiselt takistada euroala puudutavate usaldusväärsete hinnangute koostamist. Euroala statistika suure katvuse saavutamiseks toetab EKP asjakohaseid uusi arenguid, mida nimetatakse sageli *diferentseeritud aruandlusnõueteks* ja *Euroopa valimiks*. Nende meetmete abil soovitakse saada usaldusväärseid tulemusi euroala tasandil, vältides samal ajal eelkõige väiksemate liikmesriikide statistikasüsteemide ülekoormamist. Pidades silmas statistika kasutajate kasvavaid nõudmisi ja selle koostajate kasutuses olevaid piiratud vahendeid, tuleks kõnealuseid meetodeid edasi arendada ja ulatuslikumalt rakendada.

Ühtlasi on oluline, et statistika hõlmaks eri *tegevusalasid*, andes majandusest tervikliku ülevaate. Lisaks tööstust ja jaekaubandust käsitlevale tavastatistikale vajatakse näitajaid ka üha kasvava tähtsusega teenuskaubanduse kohta. Ühtlasi peaks euroala suuruse majanduspiirkonna kohta olema kättesaadav terviklik arvepidamine peamiste institutsiooniliste sektorite kaupa, eelkõige kodumajapidamiste, kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete, finantsettevõtete ja valitsussektori kohta.

Kuna euroala statistika moodustub riikide andmetest, on statistiliste meetodite *võrreldavus* tulemuste kvaliteedi seisukohalt otsustava tähtsusega. Selles osas on tehtud palju edusamme. Siiski on majandus- ja rahaliidu esimestel aastatel saadud kogemused näidanud, et ühiselt kokku lepitud statistilised määratlused ja liigitused on küll olulised,

kuid neist ei piisa alati võrreldavuse tagamiseks. Riigid peaksid üldise majandusstatistika koostamist omavahel rohkem kooskõlastama ja lähtuma ühistest standarditest, eriti kui on tegemist kõrgete võrreldavusnõuetega nagu näiteks ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) puhul. Lisaks tuleb ajakohastada ja kindlate ajavahemike järel läbi vaadata standardite rahvusvahelised liigitused, mida kasutatakse peaaegu kogu euroala statistika puhul. 2007. aastal kavatakse põhjalikult läbi vaadata Euroopa majandustegevuse liigitus (NACE) ning see muudatus tuleks põhjalikult kooskõlastada, et minimeerida probleeme, mis võivad tekkida üleminekul andmetele, mille alusel koostatakse euroala koondnäitajad.

Euroala statistika *õigeaegsuse* osas toetab EKP hiljuti PEEI puhul kinnitatud eesmärgi. Neid on väheste eranditega kasutatud kogu käesolevas dokumendis. Samal ajal on paranenud ka euroalaväliste riikide statistikasüsteemide toimimine, kuid arenevate vajadustega sammu pidav õigeaegne statistika kujutab endast jätkuvalt väljakutset. Mõnes üldise majandusstatistika valdkonnas (nt tööturustatistika) tekitavad andmete õigeaegsuses esinevad puudujärgid jätkuvalt muret ning muudatused on hädavajalikud. Kuna ühtne rahapoliitika keskendub euroala koondnäitajatele, tuleks asjakohased koondhinnangud avaldada soovitatavalt enne, kui avaldatakse suurimate riikide esimesed riiklikud hinnangud, või hiljemalt nendega samal ajal. Selleks tuleb lähiaastatel esmatahtsa ülesandena Euroopa tasandil vastu võtta kooskõlastatud *avaldamispehimohted* ja ühised avaldamiskalendrid. Lisaks peavad riikide ametiasutused esitama oma riigi andmed Euroopa Komisjonile (Eurostat) täpselt määratud tähtajaks. Eurostat on Euroopa üldise majandusstatistika keskne allikas ja peab suutma esitada Euroopa kasutajatele üksikuid ELi liikmesriike käsitlevaid andmeid samal ajal, kui need avaldatakse riigi tasandil. Ühtlasi peab Eurostat koostama ja avaldama kõik euroala koondnäitajad täpselt õigel ajal.

Andmesageduse osas on rahapoliitika elluviimise eeltingimuseks kuu- ja kvartaliandmete koostamine. Selleks tuleb mõnedes statistikavaldkondades (nt tööturustatistika ja rahvamajanduse arvepidamine) leida parem tasakaal kõnealuste andmete koostamise sageduse ning ELi õigusaktide alusel igal aastal või harvemini nõutavate terviklike andmete koostamise sageduse vahel. Eriti tähtsaks tuleb pidada rahvamajanduse arvepidamise kvartalikonosid institutsiooniliste sektorite kaupa. Paljusid lühiajalisi näitajaid avaldatakse siiski ainult

kvartaalselt ja suure hiline misega ning seetõttu ei saa neid tsüklilises analüüsis kasutada. Majandus- ja ökonomeetrisel analüüsi seisukohalt on oluline ka piisav *aegridadepikkus*, mis peaks põhiliste koondnäitajate puhul hõlmama vähemalt ühte või kahte majandustsüklit.

Õigeaegsete ja sagedaste andmete esitamise nõue tõstatab vajaduse leida kompromiss õigeaegsuse ja usaldusväärsuse vahel. Rahapoliitiliste otsuste põhjendamiseks kasutatava statistika *usaldusväärsus* on usaldatavuse seisukohalt otsustava tähtsusega. Eurosüsteem on teadlik õigeaegsusega seotud piirangutest ja kaalub lühemate tähtaegade nõudmist hoolikalt. Õigeaegsed *koondtulemused* on tähtsamad kui *üksikasjalikud* andmed. Mitmed ELi liikmesriigid suudavad juba praegu andmeid õigeaegselt esitada, kahjustamata sealjuures nende usaldusväärsust. Paranenud on ka mõnede euroala koondstatistika valdkondade (nt euroala SKT, ÜTHI, tööstustoodang ja jaekaubandus) õigeaegne avaldamine ja pole põhjust arvata, et see on mõjutanud nende tulemuste usaldusväärsust.

Lisaks ühiste õigeaegsusstandarditele ja avaldamiskalendritele teeb euroala statistika kasutajale muret ühiste Euroopa *ajakohastamispehimohtede* puudumine, mille tõttu tuleb euroala statistikat (muu hulgas) sageli ajakohastada.

Kuna enamikku neist andmetest mõjutavad *hooajalisus ja kauplemispäevad*, tuleks ühtlustada hooajalise kohandamise meetodid ja tavad ning vajadusel ka tööpäevade suhtes korrigeerimise pehimohted. Rahvamajanduse arvepidamise kvartalikonotode ja lühiajastatistika osas on juba ühistes standardites kokku lepitud, ehkki nende täielik rakendamine seisab alles ees. Ülejäänud majandusstatistikas ei ole ühiseid standardeid veel kehtestatud.

ÜLDINE HINNANG JA PRIORITEETIDE LÄBIVAATAMINE

Euroala jaoks vajalik peamine üldine majandusstatistika on kättesaadav ning see on osutunud rahapoliitika usaldusväärseks aluseks. See puudutab eelkõige ÜTHI-d kui hinnastabiilsuse põhinäitajat, aga ka mitmeid EKP rahapoliitika strateegia majandusanalüüsis kasutatavaid olulisi üldisi majandusnäitajaid (nt andmed toodangu, töötuse ja tootjahindade kohta). Viimastel aastatel on ellu viidud mitmeid täiendusi. Näiteks on suurendatud ÜTHI statistika katvust, avaldatud rohkem rahvamajanduse

arvepidamise kvartalikontode andmeid (nt käibemaksu ja töötajate hüvitiste kohta), parandatud statistika kättesaadavust, riikide kaetust ning lühiajaliste näitajate võrreldavust (nt jaekaubanduse käive, ehitustoodang, andmed peamiste tööstusrühmituste kohta), tõhustatud töötusstatistika võrreldavust ning mitmete näitajate avaldamise õigeaegsust, kahjustamata samal ajal nende täpsust (nt ÜTHI, SKT, toodang, väliskaubandus).

Ehkki need täiendused väärivad tunnustust, ei vasta euroala statistika veel mitmes valdkonnas kasutajate nõuetele. Euroala tulemused esitatakse sageli liiga hilja või need puuduvad täiesti, sest riikide kaetus on ebapiisav. Puuduvad ka peamised rahvamajanduse arvepidamise koondnäitajad institutsiooniliste sektorite kohta. Olulisi lünki esineb tööturustatistikas, sealhulgas põhiaandmetes tööhõive ja töötundide kohta. Samuti tuleb täiendavalt tõhustada ÜTHI statistikat (meetodite ühtlustamine). Muret valmistavad veel andmete puudumine euroala teenustesektori kohta ning hooajalise kohandamise ja tööpäevade suhtes korrigeerimise põhimõtete ebapiisav võrreldavus. Seetõttu ei ole euroala statistika veel mitmes valdkonnas nii täielik, õigeaegne ja usaldusväärne nagu paljudes euroala riikides ja peamistes valuutapiirkondades väljaspool euroala, näiteks Ameerika Ühendriikides. Selleks tuleb teha täiendavaid parandusi.

Euroala üldise majandusstatistika säilitamiseks ja tõhustamiseks tuleb läbi vaadata prioriteedid ning vähendada õiguslikke nõudeid valdkondades, mida nüüd peetakse vähem tähtsaks. Oma pädevuse piires vähendab EKP nõudeid väliskaubandusstatistika, eelkõige Intrastati ja mõne struktuurilise ettevõtlusstatistika valdkonna suhtes. Lisaks toetab EKP riikide diferentseeritud aruandenõuete ja Euroopa valimiarendamist, et vähendada andmeesitajate aruandekoormust nii väikestes kui ka suurtes liikmesriikides.

4 STATISTIKA ERINÕUDED

Käesoleva dokumendi lisan I esitatakse ülevaade peamistest makromajandusnäitajatest, mida vajatakse korrapäraselt rahapoliitika analüüsis, ning nende näitajate nõutavast sagedusest, detailsusastmest, õigeaegsusest ja vajalikest muutustest. Ülevaates ei kajastata väga üksikasjalikku statistilist teavet, mida vajatakse vaid aeg-ajalt tehtavateks uuringuteks.

4.1 ÜHTLUSTATUD TARBIAHINNAINDEKS

Iga kuu avaldatav ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) statistika on EKP rahapoliitika peamisi näitajaid ning seda kasutatakse EKP rahapoliitika strateegias hinnastabiilsuse määramiseks. EKP on aktiivselt osalenud ÜTHI väljatöötamisel, eelkõige ÜTHI-d puudutava nõukogu määruse artiklis 5.3 sätestatud konsultatsioonimenetluse kaudu.⁷ Rahapoliitika põhinõuded hõlmavad kodumajapidamiste kulutusi kajastava statistika ulatuslikku katvust, statistika katvuse ja meetodite võrreldavust ning usaldusväärsete tulemuste õigeaegset avaldamist kord kuus. ÜTHI edasisel arendamisel on eriti oluline leida rahuldav lahendus omanike kasutuses olevate eluruumidega seotud kulude kaasamiseks ning teha kiiremaid edusamme kvaliteedi parandamisel.

ÜTHI statistika tuleb esitada COICOP 4 numbrilisel tasemel. Juhuanalüüsiks on vaja üksikasjalikumalt jaotust euroala tasemel, näiteks toiduainete ja teenuste valdkonnas. See soodustab omakorda majandusanalüüsiks tarvilike täiendavate meetmete tuletamist, võimaldades eelkõige eraldi välja tuua kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade muutuste mõju ÜTHI-le (püsiva maksumääraga ÜTHI).

Aja jooksul on ÜTHI-d täiustatud, mille tulemusel on tekkinud struktuurimuutused selle allkomponentides. Pikaajaliseks analüüsiks ja ökonomeetriliseks modelleerimiseks on siiski vaja pikki ja katkematud aegridu.

Pidades silmas ÜTHI kasutamist ELi toimiva lähenemise hindamisel, peavad kõik praegused ja tulevased euroala riigid avaldama võrreldavat ÜTHI statistikat.

EKP peab esmatähtsaks omanike kasutuses olevate eluruumide statistika täiustamist, kvaliteedi parandamist ja püsiva maksumääraga ÜTHI arendamist.

4.2 RAHVAMAJANDUSE ARVEPIDAMISE KVARTALI- JA AASTAKONTOD: PEAMISED KOONDNÄITAJAD JA JAOTUSED

Rahvamajanduse arvepidamise kvartalikontod on väga olulised, et hinnata majandustsükleid ja nende võimaliku

⁷ Nõukogu 23. oktoobri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2494/95 ühtlustatud tarbijahinnaindeksite kohta.

mõju ulatust hindade arengu väljavaatele. Üksikasjalikumad aastakontod, mis avaldatakse pikema viitajaga, on olulised struktuursete ja pikemaajaliste arengusuundade analüüsiks.

Kvartaalsete koondnäitajate ja üksikasjalikumate aastakontode suhtes kohaldatakse ESA määrust.⁸ Seda tuleb täielikult rakendada euroala statistika alusena eelkõige kvartaliantmette puhul. Kord kvartalis tuleb esitada mõningaid lisaandmeid, eelkõige euroalavälise ekspordi ja impordi, töötundide, sissetulekute, säästmise ning investeerimise kohta (vt ka järgmist alapunkti). Kord aastas on euroala koondnäitajate ja riikidevahelisteks analüüsideks väga oluline saada andmeid investeringute ja tootmise kohta tegevusalati (nt 31 NACE alapunkti).

Rahvamajanduse arvepidamine on ka ainus allikas ühtlustatud statistilise teabe saamiseks mittefinantsvarade kohta nii majanduses tervikuna kui ka peamiste sektorite ja tegevusalade lõikes. Selleks, et analüüsida majanduse, eelkõige kodumajapidamiste sektori jõukuse taset (selle muutusi), vajatakse mittefinantsvarade kohta igal aastal institutsiooniliste sektorite (kodomajapidamised, ettevõtted, valitsus) ja peamiste kategooriate kaupa (elamud, muu materiaalne põhivara, immateriaalne põhivara, muu toodetud vara, maa, muu mittetoodetud vara) täielikke bilansiaruandeid ja andmeid kõigi neis toimunud muutuste kohta (tehingud, ümberhindlused ja muud mahumuutused). Väga vajalikud on ka kvartaliantmed eluasemevara kohta. Lisaks vajatakse iga-aastaseid pakkumis- ja kasutamistabeleid.

Esimesed peamised kvartaalsed ja aastased koondnäitajad tuleb avaldada kõige enam 60 päevase viivitusega. Esialgsed hinnangud SKT ja põhikomponentide kohta on soovitatav avaldada vähemalt 15 päeva varem, eeldades, et need on piisavalt usaldusväärsed. Need eesmärgid on seatud PEEI jaoks. Euroala koondnäitajad muude rahvamajanduse arvepidamise aastakontode kohta, eelkõige tabelid tegevusalade kaupa, andmed varade ja põhivarade seisuga kohta tuleb avaldada kuus kuni üheksa kuud pärast aruandeaasta möödumist. Euroala koondnäitajad enamiku teiste kontode kohta (nt pakkumis- ja kasutamistabelid) praegu puuduvad, kuid seda valdkonda tuleks arendada.

Tsüklilise analüüsi jaoks on olulised piisavalt pikad aegread. Vastavalt ESA määrusele peavad kvartaalsed põhinäitajad ulatuma aastani 1980, uute liikmesriikide puhul

1990. aastate algusse (sõltuvalt turumajandusele ülemineku ajast).

EKP peab esmatähtsaks täielikumate kvartalikontode avaldamist 60 päevase viivitusega, mis hõlmaksid eelkõige SKT kulude ja toodangu osa püsihindades. Iga-aastaste ja harvem esitatavate kontode puhul euroala koondnäitajad praegu enamasti puuduvad ning nende koostamine on esmatähtis.

4.3 RAHVAMAJANDUSE ARVEPIDAMISE KVARTALI- JA AASTAKONTOD: INSTITUTSIOONILISED SEKTORID

Väga oluline on esitada institutsiooniliste sektorite kohta täielikud aastakontod ja vähem üksikasjalikud kvartalikontod.⁹ Need võimaldavad koostada euroala kontosid iga institutsioonilise sektori kohta. Sektorite kontod võimaldavad analüüsida sissetulekuid, kulusi ja tootmist, aga ka säästmist ja investeringuid erinevates sektorites, nende omavahelisi seoseid ning seotust muu maailmaga. Üksikasjalikud partnersektorite kaupa esitatavad andmed (kellelt-kellele teave) soodustavad ka rahapoliitika ülekandemehhanismi analüüsi. ESA määrusega on juba sätestatud terviklik sektorikontode meetoodika. Sektorite kaupa esitatavates aasta- ja kvartalikontodes peaks EKP tarbeks olema eristatud kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted, finantsettevõtted, valitsussektor ja kodumajapidamised (kaasa arvatud neid teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid) ning muu maailma aruandlus. Kõik bilansikirjed ja kõik nimetatud bilansikirjeteni viivad tehingud tuleb esitada sektorite lõikes (kvartalikontod võivad olla vähem üksikasjalikud kui aastakontod). Pidades silmas ees seisvat õigusliku aluse kehtestamist sektorite kvartalikontodele eeldatakse, et esimesed andmed euroala kvartaalsete sektorikontode kohta saadakse 2006. aastal. Täiendavat iga-aastast teavet on vaja ka mittefinantsvarade, eelkõige kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete põhikapitali seisuga ja kodumajapidamiste sektori eluruumide üldkogumi kohta (vt alapunkti 4.2).

8 Nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta.

9 Üksikasjalikumate teavet valitsussektori kohta vt alapunkti 4.4.

EKP peab esmatähtsaks rahvamajanduse arvepidamise kvartalikontode koostamist institutsiooniliste sektorite kaupa.

4.4 VALITSUSSEKTORI TULUDE JA KULUDE KVARTALI- JA AASTAANDMED

Riigi rahanduse arengu jälgimiseks on vaja kõigi liikmesriikide kohta usaldusväärset iga-aastast teavet valitsussektori tulude, kulude ja eelarve puudujäägi/ülejäägi kohta. Lisaks on üha olulisem valitsussektori kuluandmete jaotusfunktsiooniti (COFOG).

EKP vajab ka kvartaliandmeid liikmesriikide valitsussektorite tulude ja kulude kohta kolme kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.¹⁰ Seoses euroala ja ELi koondstatistika koostamisega tuleb esitada teavet ka ELi eelarve kohta vastavalt ESA metoodikale.

Kuigi euroala valitsussektori lühiajalise finantsstatistika puhul on esmatähtsad kvartaliandmed, avaldatakse riikide tasandil ka sagedasemaid andmeid (peamiselt kord kuus). Üldjuhul ei ole need ühtlustatud ja kajastavad vaid osa valitsussektorist, kuid pakuvad siiski kasulikku lisateavet riigieelarve arengust.

EKP peab esmatähtsaks usaldusväärsete valitsussektori tulude ja kulude aasta- ja kvartaliandmete täielikku avaldamist.

4.5 TÖÖSTUSE (SH EHITUS) LÜHIAJASTATISTIKA

Lühiajastatistika kajastab olulist teavet nõudluse, toodangu ja hindade kohta ning seda kasutatakse rahvamajanduse arvepidamise kvartalikontode peamise näitajana. Tööstustoodang on jätkuvalt olulisim näitaja. Tulevase tootmise jaoks on olulised näitajad uutest tellimustest või olemasolevate tellimuste varudest. Seetõttu tuleb uute tellimuste statistika esitada soovivatult mahulistes näitajates. Inflatsioonianalüüsis kasutatakse tootjahindade ja kulunäitajate (nt tootmiskulud, aga ka palgakulu) kuiseid andmeid ning euroala impordi ja ekspordi hinnaindeksid. Majandustegevuse analüüsiks on olulised andmed tööhõive ja töömahu kohta, mille abil tuletatakse sageli ka lisanäitajaid, nagu palgakulu tunnis või tootlikkuse muutumine.

Euroala kuine ja kvartaalne lühiajastatistika on sätestatud nõukogu määruses lühiajastatistika kohta.¹¹ Eurosüsteemi

jaoksonesmatähts pigem kiire ja piiratud detailsusega teave peamiste arengusuundade kohta koondnäitajate kujul kui väga üksikasjalik teave kõigi majandusharude kohta. Seetõttu peaksid võimalikult paljud näitajad olema kuised, avaldamistähtajaga ligikaudu 30 päeva pärast aruandeperioodi lõppu (kvartalinäitajate puhul 45–60 päeva). Üldjuhul kehtib see nõue tööstusstatistika NACE jaotise kohta. Aeg-ajalt kasutab EKP ka üksikasjalikumaid andmeid (NACE rühmad), kuid nende õigeaegsus- ja sagedusnõuded on leebemad.

Mõningate lühiajastatistika näitajate, eelkõige uute tellimuste, käibe ja hindade suhtes tuleb geograafiliselt eristada n-õ kodumaised ja välisturgudel toimuvad tehingud. EKP tarbeks peab siin eristama euroalasesed tehingud ja väljaspool euroala toimuvad tehingud. Kuna neid andmeid vajatakse eelkõige euroala koondstatistikas ja mitte iga riigi statistikas, toetab EKP Euroopa valimite kasutamist, mis vähendavad liikmesriikide täiendavat aruandekoormust.

Toodangu, nõudluse ja hindade näitajaid vajatakse ka ehituses ja eluasemeturgudel. Need hõlmavad ka vähemalt kord kvartalis esitatavaid eluruumide ühtlustatud hinnaindeksid. Seda teavet kasutatakse inflatsiooni, vara hindade ja kodumajapidamiste jõukuse analüüsimisel. Praegu kättesaadav teave eluruumide hindade kohta ei ole piisav ning on enamasti madala kvaliteediga.

Mitmeid EKP nõudeid ja PEEI suhtes kehtestatud eesmärgi kajastatakse komisjoni ettepanekus muuta nõukogu määrust lühiajastatistika kohta, mida toetab ka EKP oma arvamus.¹² Määruse eelnõu ei vasta siiski mitmel juhul neile nõuetele, näiteks uute tellimuste ja enamike ehitusnäitajate esitamissageduse ning õigeaegsuse osas.

EKP peab esmatähtsaks peamiste Euroopa majandusnäitajate standardite täielikku ja õigeaegset rakendamist ning eluruumide hindade statistika täiustamist.

¹⁰ Valitsussektori kulude ja tulude kvartaliandmete esitamist sätestavad komisjoni 3. veebruari 2000. aasta määrus (EÜ) nr 264/2000 nõukogu määruse (EÜ) nr 2223/96 rakendamise kohta riigi rahanduse lühiajastatistika suhtes ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2002 valitsussektori muude mittefinantskontode kvartaliandmete kohta.

¹¹ Nõukogu 19. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1165/98 lühiajastatistika kohta.

¹² Vt Euroopa Keskpanga 24. mai 2004. aasta arvamus, Euroopa Ühenduste Teataja C 158, 15. juuni 2004, lk 3.

4.6 JAEKAUBANDUSE JA MUUDE TEENUSTE LÜHIAJASTATISTIKA

Vajaliku kuise ja kvartaalse lühiajastatistika teise rühma moodustavad jaekaubandus ning muud teenused. Seda valdkonda hõlmavad osaliselt lühiajastatistikat käsitlev määrus ning selle kavandatud muudatused.

Jaekaubanduse käibe (püsihindades) kuiseid andmeid kasutatakse põhinäitajana rahvamajanduse arvepidamise suurima kulukomponendi – kodumajapidamiste – kvartaalse tarbimise arvutustes. Need andmed tuleb avaldada vastavalt peamiste Euroopa majandusnäitajate suhtes kehtestatud 30päevasele tähtajale.

Lisaks tööstuse ja jaekaubanduse lühiajastatistika on oluline ka kuine ja kvartaalne teenustestatistika, eelkõige tsükliliselt tundlikes majandusharudes. Suuremat osa andmetest (käive, tootjahinnad, palk, töötunnid ja tööhõive) tuleb veel arendada. Statistikaprogrammi komitee ning monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee määratlevad oma esmatähtsaid eesmärke järgmiselt: majandustegevuse/käibe näitajad jooksev- ja püsihindades kaubeldavate teenuste kohta, äriteenuste hinnad ning töötajate ja tööhõive näitajad kaubeldavate ja mittekaubeldavate teenuste kohta. Neid eesmärke toetavad nii majandus- ja rahanduskomitee kui ka EKP.

EKP peab esmatähtsaks kaubeldavate teenuste lühiajanäitajate arendamist ning eelkõige olemasoleva ja muudetud lühiajastatistikat käsitleva määruse täielikku rakendamist.

4.7 TÖÖTURUSTATISTIKA TÖÖHÕIVE JA TÖÖTUS

Tööturu andmed on olulised EKP majandusanalüüsiks, mistoetab EKP rahapoliitikat. Statistikanõuded võib jagada kahte kategooriasse. Esimene puudutab kogutööhõive ja -töötuse õigeaegset hinnangut majanduses tervikuna ning peamistes majandussektorites (nt rahvamajanduse arvepidamise "A6" jaotus kuueks peamiseks majandusharuks), millele lisanduvad mitmed täiendavad tööturunäitajad (nt tegeliku töömahu näitajad – töötunnid jne, ning vabad töökohad). Teise kategooriasse kuuluvad tööhõive ja töötajate palkade üksikasjalikumad andmed majandusharuti ja muude sotsiaal-majanduslike näitajate järgi (sugu, vanus ja haridustase), mille õigeaegsuse ja esitamissageduse nõuded ei ole nii ranged. Alapunktides 4.7 ja 4.8 kirjeldatud tööturunäitajaid võib koguda mitmel

moel (nt ettevõtetest, kodumajapidamistelt või haldusüksustelt), kuid soovivat on siiski saavutada kooskõla makromajanduslike tulemuste ja rahvamajanduse arvepidamises kasutatavate hinnangute vahel. See on eriti oluline kombineeritud näitajate puhul, näiteks tootlikkuse ja tööjõu erikulude arvutamisel.

PEEI abil peaks saama avaldada kvartaalsed kogutööhõive ja kuised töötuse andmed vastavalt 45 ja 30 päeva pärast aruandeperioodi lõppu. Seda eesmärki toetab ka EKP. Väga vajalik oleks arendada euroala tööhõive kuiseid näitajaid. Nõukogu määrus lühiajastatistika kohtasätetab andmete esitamise tööhõive ja töötundide kohta tööstuses (sealhulgas ehituses) ning töötajate arvu kohta jaekaubanduses ja muudes teenustessektorites. EKP õigeaegsuse ja üksikasjalikkuse nõuded on samad kui muu lühiajastatistika puhul (vt alapunkte 4.5 ja 4.6). ESA määrukses sätestatakse kvartaalsete ja aastaste tööhõive, töötuse ja töötundide andmete esitamine. Siinkohal tuleb rõhutada töötundide andmete tähtsust tootlikkuse mõõtmisel. Kolmas ja tõenäoliselt kõige üksikasjalikum allikas on ELi tööjõu valikvaatlus.¹³ Sellest väga üksikasjalikust uuringust kasutatakse korrapäraselt rahapoliitilises analüüsis vaid väikest osa. Siiski on oluline, et vaatluse selle osa kvartaalsed tulemused euroala ja euroala riikide kohta esitataks õigeaegselt umbes 45 päeva pärast aruandekvartali lõppu. Tööjõu-uuringu puhul seda nõuet praegu ei täideta.

Euroopa Komisjoni (Eurostat) kuised andmed töötuse kohta avaldatakse praegu suulise kokkuleppe alusel ligikaudu 35 päeva pärast aruandeperioodi lõppu. EKP jaoks on olulised mitmed täiendavad lühiajalised tööturunäitajad, mis euroala kohta praegu enamasti puuduvad, eelkõige järjepidevad hinnangud töötuse kestuse, voogude (uued töötud, uued hõivatud) ning ajaga seotud vaeghõive kohta. Lisaks on olulised andmed vabadest töökohtadest, mida hõlmavad peamised Euroopa majandusnäitajad ning mida praegu edasi arendatakse.

EKP peab esmatähtsaks täiustada tööjõu mahulisi (kuine tööhõive, töötunnid) ja vabade töökohtade näitajaid ning tööturu andmeid teenuste kohta.

¹³ Nõukogu 9. märtsi 1998. aasta määrus (EÜ) nr 577/98 tööjõu valikvaatluse korraldamise kohta ühenduses.

4.8 TÖÖTURUSTATISTIKA – TÖÖTASUD JA TÖÖJÕUKULUD

Töötasude ja tööjõukulude andmed on nii inflatsiooni ja nõudluse analüüsi kui ka konkurentsivõime näitajad. EKP jaoks on selles valdkonnas olulisimaks usaldusväärsed kuised (või kvartaalsed) andmed euroala tööjõukulude kohta nii töötajate kui ka töötundide lõikes. See statistika peaks hõlmama majandust tervikuna, sisaldama peamisi tööjõukulude komponente ja olema kooskõlas rahvamajanduse arvepidamisega. Selle abil peaks olema võimalik analüüsida peamiste tööstusharude arengut soovitatavalt NACE jaotiste tasemel ning saada andmeid vähemalt kahe peamise kulukomponendi lõikes (brutopalgad ja tööandjate sotsiaalkindlustusmaksed). Soovitatav on ka teave soodustustaseme kohta. Andmed sotsiaal-majanduslike kriteeriumide (nt haridustase, sugu) lõikes on vajalikud harvema sagedusega. Olemasolevate tööjõukulude käsitlevate näitajatega seoses saadud kogemuste tõttu peetakse eriti oluliseks, et lühiajastatistika alusel saadud andmed (brutopalgad) ja tööturustatistika (tööjõukuluindeksid) oleksid kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise allikatega (hüvitised).

Tähtsaid järeldusi tööturu ja hindade edasise arengu mõjude kohta saab teha igakuiseid palgakokkuleppeid käsitleva teabe alusel, ehkki euroala tööturgude institutsioonilises korralduses esineb erinevusi.

EKP peab esmatähtsaks täiustada rahvamajanduse arvepidamisest saadavaid andmeid tööjõukuluindeksite ja tunnitasude kohta, sealhulgas teenustesektori statistikat.

4.9 ETTEVÕTLUSE TURU-UURINGUD

Võrreldavatel ettevõtluse turu-uuringutele euroala kohta on euroala käsitlevas analüüsis oluline osa ja praegu täidavad need mõningaid lünki kvantitatiivses statistikas (nt tellimuste portfelli hinnang, teeninduse areng). Osa turu-uuringutest saadavast teabest, eelkõige teave tootmisvõimsuse rakendusastme kohta, ei ole kättesaadav muudest statistilistest allikatest. Rahapoliitika analüüsi jaoks on vajalikud kuu- ja mõnikord ka kvartaliandmed teatava detailsusastmega tegevusalade kaupa. Euroopa Komisjoni ettevõtluse turu-uuringud ja tarbijauuringud sisaldavad enamikku EKPl vajalikku teavet.

EKP peab esmatähtsaks jätkuvalt laiendada ettevõtluse turu-uuringuid teenustesektoris.

4.10 VÄLISKAUBANDUSSTATISTIKA

EKP vajab väliskaubandusstatistikat jooksevhindades (maksumus) ja mahulistes näitajates. Lisaks jaotusele peamiste partnerpiirkondade ja -riikide kaupa kasutatakse ka jaotust kaubarühmade järgi. EKP ja eelkõige Intrastati vajaduste täitmiseks piisab kuuandmete jaotusest koondnomenklatuuri 2numbrilisel tasemel ja kvartaliandmete jaotusest 4numbrilisel tasemel. See peaks sisaldama asjakohaseid koondnäitajaid peamiste tooterühmade kohta (nt toodete liigitus peamiste tööstussektorite kaupa). Kuna praegu puuduvad muud statistilised andmed euroala impordi- ja ekspordihindade arengu kohta ning eelkõige kaubanduse tegelikud hinnaindeksid euroala kohta tervikuna, on EKP jaoks paremuselt järgmiseks lahenduseks kuised euroala ühikuväärtusindeksid (vt ka alapunkti 4.5).

Väliskaubandusstatistikat käsitlevad õigusnormid on praegu sätestatud mitmetes ELi nõukogu ja komisjoni määrustes, eraldi ELi sisekaubanduse kohta (Intrastat) ja kaubanduse kohta ELi-väliste riikidega.¹⁴ Andmed tuleb Euroopa Komisjonile (Eurostat) esitada liikmesriikidevahelise kaubanduse puhul kaheksa nädala (koondtulemused partnerriikide kaupa) ja kümne nädala (täielik andmekogum) jooksul ning kaubanduse puhul ELi-väliste riikidega kuue nädala jooksul. Euroalavälise kaubanduse puhul on need tähtajad poliitika seisukohalt liiga pikad. Kooskõlas peamiste Euroopa majandusnäitajatega peaksid euroala kaubanduse koondnäitajad olema kättesaadavad 45 päeva jooksul pärast aruandekuu lõppu ning kaks nädalat hiljem tuleks esitada täielikumad andmed.

¹⁴ Andmete esitamise tähtajad on sätestatud komisjoni 7. septembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1901/2000, millega kehtestatakse teatavad rakendusärrid nõukogu määrusele (EMÜ) nr 3330/91 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse statistika kohta (Intrastat), ning komisjoni 7. septembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1917/2000, millega kehtestatakse teatavad ärrid nõukogu määruse (EÜ) nr 1172/95 rakendamiseks väliskaubandusstatistika suhtes. Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3330/91 tunnistatakse aasta lõpus kehtetuks ning asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 638/2004 (EÜT L 102, 7.4.2004, lk 1).

EKP peab esmatähtsaks parandada euroala väliskaubandusstatistika tulemuste avaldamise õigeaegsust kooskõlas peamistele Euroopa majandusnäitajatele kehtestatud nõudega (t+45 päeva) ning tõhustada impordi- ja ekspordihindade statistikat. EKP prioriteetide hulka ei kuulu enam Intrastati üksikasjalik statistika ja sellega seoses kutsub EKP üles uuesti üle vaatama vastavaid õiguslikke nõudeid.

kodumajapidamiste sissetulekud ja säästud), valitsussektori tulused ja kulused ning tööhõivet ja töötust. Muude asjakohaste andmete hulka kuuluvad täiendavad inflatsiooninäitajad (nt tootjahinnad, tööjõukulud) ning väliskaubandus. Üksikasjalikum teave on esitatud lisan 2.

5 EUROALAVÄLISTE RIIKIDE STATISTIKA

5.1 EUROALAVÄLISED ELI LIIKMESRIIGID

Majandusstatistikat euroalaväliste liikmesriikide kohta vajatakse peamiselt kolmel põhjusel. Esiteks on asutamislepingu artikli 122 lõikes 2 sätestatud lähenemise hindamiseks tarvis põhilisi makromajandusliku lähenemise näitajaid riikide kohta, mille suhtes ei ole kehtestatud erandit. Teiseks vajatakse nende riikide majandusarengu hindamiseks ulatuslikumat statistikat. Kõik ELi liikmesriikide keskpangad kuuluvad EKP üldnõukogusse ja osalevad kaks korda aastas rahapoliitika kooskõlastamisel. Kolmandaks peaksid kõnealused riigid tagama oma statistika (sealhulgas piisava pikkusega tagasiulatuvate aegriidade) tõrgeteta lülitamise euroala statistika raamistikku. See on eriti oluline riikide puhul, kelle statistika võib märkimisväärselt mõjutada euroala koondnäitajaid.

5.2 LÄBIRÄÄKIJARIIKIDE STATISTIKA

Enne läbirääkijariikide ühinemist ELiga vajab EKP nende majandusstatistikat peamiselt selleks, et hinnata ühinemisprotsessi ja üldist majandusarengut väljaspool euroala. Nende eesmärkide täitmiseks ja selleks, et saada kõnealuste riikide ELiga ühinemisel vähemalt mõne aasta vanused tagasiulatuvad aegriid, on oluline andmete võrreldavus ja ühtlasi olemasolevate ELi määruste rakendamine. Pärast ELiga liitumist peavad läbirääkijariigid täitma samu statistikanõudeid, mis kehtivad teiste euroalaväliste ELi liikmesriikide suhtes.

Enne ELiga ühinemist on läbirääkijariikide esmaseks ülesandeks esitada õigeaegselt koondandmed põhinäitajate kohta, mida vajatakse eriti lähenemise jälgimiseks. Need hõlmavad eelkõige ÜTHI koondnäitajaid, rahvamajanduse arvepidamise kvartali- ja aastakontode koondnäitajaid (kulud ja toodang, hüvitised,

Lisa 1 EKP nõutav euroala üldine korrapärane majandusstatistika

Näitaja (sagedus)	Detailsusaste	Õigeaegsus (aruandeperiood + x kalendripäeva)	Esmatähtsad arendusvaldkonnad
A. Hinnad ja kulud			
Tarbijahinnaindeks (ÜTHI; kuu)	COICOP 4numbriline tase ning üksikasjalikum jaotus euroala kohta; homogeensed liitkoodid; maksude muutuste ja riiklikult reguleeritud hindade mõju hinnangud	t + 15 (ning t + 0 esialgsete hinnangute puhul)	Omanike kasutuses olevad eluruumid Kvaliteedi parandamine Püsiva maksumääraga ÜTHI
Tootjahinnaindeks Tööstus (kuu) Ehitus (kvartal) Teenused (kvartal)	NACE Rev. 1 jaotised Elamu- ja tsiviilehitus NACE Rev. 1 jaotis (kaubeldavad teenused)	t + 35 t + 45 t + 60	Euroala tootjahindade koondnäitajad kaubeldavate teenuste kohta
Hüvitised, brutopalgad, tööjõu erikulud, keskmine tööjõukulu töötaja kohta/tunnis (kuu/kvartal)	Rahvamajanduse arvepidamine (kvartal): vähemalt A6 Lühiajastatistika (kuu): NACE Rev. 1 jaotised Tööjõukulude statistika (kuu/kvartal): lepingulised palgad, muud palgad, muud tööjõukulud, NACE jaod	t + 60 t + 30 t + 70	Tunnitasud Parandada andmete esitamise õigeaegsust Tööjõukuluindeksite täielik rakendamine
Tooraine (kaupade) hinnad (nädal)	Andmed üksikute kaupade ja põhirühmade kaupa	t + 5	-
Eluruumide hinnad (kvartal)	Uued ja olemasolevad majad ja korterid suurlinnades	t + 60-90	Euroala kvartaalne indeks
Palgakokkulepped (kuu/kvartal)	Peamiste sektorite kaupa ja ajaga seotud tegurite järgi (andmete üksikasjalikkus sõltub palgade moodustumise protsessist)	-	-
Eksporti- ja impordihinnaindeksid (väljaspool euroala; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised	t + 45	Euroala koondnäitajate kättesaadavus

Lisa 1 EKP nõutav euroala üldine korrapärane majandusstatistika

Näitaja (sagedus)	Detailsusaste	Õigeaegsus (aruandeperiood + x kalendripäeva)	Esmatähtsad arendusvaldkonnad
B. Nõudlus ja toodang			
Rahvamajanduse arvepidamise kontod (kvartal/aasta)	Peamised koondnäitajad majanduse, peamiste majandusharude ja toodete kohta (ESA 95 tabel 1)	t + 60; enne seda esialgsed hinnangud SKT ja põhikomponentide kohta	Parandada andmete esitamise õigeaegsust (kulude ja toodangu jaotust sisaldavad kvartalikontod tähtajaga t+60)
Rahvamajanduse arvepidamise mittefinantskontod institutsiooniliste sektorite kaupa (kvartal/aasta)	Jaotus osadeks S11, S12, S13, S14+15 ja S2, mis hõlmavad eelkõige põhilisi bilansse	t + 90	Euroala koondnäitajate esitamine kvartalikontodes institutsiooniliste sektorite kaupa
Rahvamajanduse arvepidamise kontod (aasta)	ESA 95 tabelid 3 (A31), 4 (sisaldab jaotust euroala riikide/euroalaväliste riikide kaupa), 5 (COICOP 3 numbriline tase), 8 (üksikasjalikud sektorikontod)	t + 180-270	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Põhivara seis (aasta)	Kokku, avalik sektor, Pi6, bruto- ja netoväärtused	t + 1 aasta	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Mittefinantsvarad (aasta)	Majandus tervikuna, kodumajapidamised, eluruumid	t + 1 aasta	Euroala koondnäitajate kättesaadavus, kodumajapidamiste andmed eluruumide kohta
Pakkumis- ja kasutamistabelid (aasta)	ESA 95 tabel 15 (A60/P60)	t + 2-3 aastat	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Sisendi ja toodangu tabelid (iga viie aasta järel)	ESA 95 tabel 17 (P60/P60)	t + 2-3 aastat	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Tööstustoodang (NACE C-F; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised ¹⁾	t + 30	Parandada andmete esitamise õigeaegsust
Uued tellimused tööstuses (NACE D-F; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised ¹⁾ , tellimused euroala riikidest/euroalavälisest riikidest	t + 30	Parandada andmete esitamise õigeaegsust, deflateeritud tulemused, euroala eksporttellimuste täpsem määratlus
Jaekaubanduse käive (jookse- ja püsivhindades; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised ja rühmad	t + 30	-
Tööstuse käive (NACE C-F; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised	t + 45	Parandada andmete esitamise õigeaegsust
Peamiste teenusesektorite käive (toodang; kuu)	NACE Rev. 1 jaotised (ja heterogeensed rühmad)	t + 45	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Tööstusektori arvamusuuring (kuu)	NACE Rev. 1 jaotised	t + 0	Andmed peavad hõlmama kõiki kaubeldavaid teenuseid
Tarbijauring (kuu)		t + 0	-
Ehitusload (kuu)	Peamiste hooneliikide kaupa	t + 45	-
Väliskaubandus (k.a euroalavälised riigid), maksumus ja maht (kuu)	Koondnomenklatuuri kahekohaline kood, peamised majandusrühmad, geograafiline jaotus	t + 45 (koondnäitajad); t + 60 (üksikasjalikud andmed, mahud, ühikuväärtused)	Parandada andmete esitamise õigeaegsust (PEEI suhtes kehtestatud nõue)

Lisa 1 EKP nõutav euroala üldine korrapärane majandusstatistika

Näitaja (sagedus)	Detailsusaste	Õigeaegsus (aruandeperiood + x kalendripäeva)	Esmatähtsad arendusvaldkonnad
C. Valitsussektori mittefinantskontod			
Valitsussektori tulud ja kulud (aasta)	Jaotus vastavalt EKP kuubülletäänis avaldatud euroala statistika jaotusele	t + 90	Statistika katvuse suurendamine
Valitsussektori tulud ja kulud (kvartal)	Lihtsustatud jaotus kooskõlas aastaandmete jaotusega	t + 90	Täielik rakendamine
Valitsussektori kontod (kvartal)	S13 jaotus kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise kvartalikontodega (k.a kapitalikontod) sektorite kaupa (vt B jagu)	t + 90	Täielik rakendamine
Rahvamajanduse arvepidamise aruanded (aasta)	S 13 puhul ESA 95 tabel 8, tabel 11 (COFOG)	t + 180-240	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
D. Tööturg			
Tööhõive ja töötajad (kuu/kvartal)	Esialgne hinnang: kogu majandus (kuu/kvartal) Rahvamajanduse arvepidamise kontod (kvartal): vähemalt A6 Lühiajastatistika (kuu/kvartal): NACE Rev. 1 jaotised Töäjõu-uuring (kuu/kvartal): peamised tulemused Töäjõu-uuring (kvartal/aasta): üksikasjalikud tulemused	t + 45 t + 60 t + 30 t + 60 t + 90	Parandada andmete esitamise õigeaegsust, teenustesektori statistika, igakuised andmed
Töötus (kuu)	Tegevusalade kaupa: vähemalt A6 Vanuse järgi: suured vanuserühmad Töötuse kestus: lühiajaline, keskmise pikkusega, pikaajaline	t + 30	Jaotus töötuse kestuse järgi
Vaeghõive ja tööjõureserviga seotud täiendavad meetmed (kvartal)	Vaeghõive peamiste tegevusalade kaupa Tööjõureserv vanuse ja soo järgi ²⁾	t + 60	Koondandmed ajaga seotud vaeghõive kohta
Töötuse ja tööhõivega seotud täiendavad meetmed (kuu/ kvartal)	Uued töötud, uued töötajad (tähtajalise ja ajutise lepinguga töötajad, osalise tööajaga ja täistööajaga töötajad) ²⁾	t + 45	Koondandmed uute töötute ja uute töötajate kohta
Töötunnid (kuu/kvartal)	Rahvamajanduse arvepidamise kontod (kvartal): A6 Lühiajastatistika (kuu): NACE Rev. 1 jaotised	t + 60 t + 45	Euroala koondnäitajate kättesaadavus
Vabad töökohad (kvartal)	Tegevusalade kaupa: vähemalt A6	t + 45	Statistika katvuse suurendamine ja euroala koondnäitajate võrreldavus
1) Samuti elamu- ja tsiviilehitus.			
2) Jaotust/üksikasjalikke andmeid ei ole vaja esitada sagedasti esitatavate andmete puhul.			

SELGITUS:

Tabel sisaldab kõige sagedamini kasutatavat makromajanduslikku statistikat hindade ja kulude, reaalmajanduse, valitsussektori mittefinantskontode ja tööturu kohta. Puudub eriotstarbel (nt uuringute jaoks) kasutatav täiendav seonduv statistika.

Lisa 2 EKP nõutav läbirääkijariikide üldine majandusstatistika

Näitaja ja sagedus	Detailsusaste	Õigeaegsus (esimesed tulemused) ¹⁾ (aruandeperiood + x kalendripäeva)
Tarbijahinnaindeks (ÜTHI; kuu)	COICOP Inumbriline tase ja täiendavad homogeensed liitkoodid	t + 35
Rahvamajanduse arvepidamise kontod kogu majanduse kohta (kvartal/aasta)	Peamised koondnäitajad kogu majanduse kohta (ESA 95 tabel 1)	t + 90 (kvartal) t + 360 (aasta)
Tööhõive ja töötus (kvartal)	Kokku ja peamised rühmad	t + 90 (tööjõu-uuring), t + 90 (rahvamajanduse arvepidamine)
Tööstustoodang ja tootjahinnad (kuu)	Kokku ja peamised tööstusrühmitused	t + 50-60
Väliskaubandus (kuu) ²⁾	Kokku, kaubavahetus ELiga, euroala riikidega, teiste riikidega	t + 56
Ettevõtluse turu-uuringud ja tarbijauuringud (kuu/kvartal)	Kindlustunde indikaatorid ja põhikomponendid	t + 15
Valitsussektori tulud ja kulud (aasta)	Põhikategooriad	t + 120

1) Ettenähtud tähtajad vastavad olemasolevates ELi määrustes kehtestatud nõuetele (välja arvatud arvamusuuringud).

2) Üksikasjalikku teavet läbirääkijariikide väliskaubanduse kohta saab ka euroala esitatud vastavast statistikast.

